

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ53406102020

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

**Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 6^{ης} Οκτωβρίου 2020**

Στο Λουτράκι σήμερα, 6 Οκτωβρίου 2020, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, συνήλθε σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Δημήτρη Παπαστεργίου, Δημάρχου Τρικκαίων και υπό την προεδρία του, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις από 11 Μαρτίου 2020 (Α' 55) και 14 Μαρτίου 2020 (Α' 64) Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, τις, σε εφαρμογή αυτών, εγκυκλίου και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, για συμμετοχή μελών του Δ.Σ. και μέσω τηλεδιάσκεψης.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Ιωακείμης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κακαλή Μαρία Αγίου Ευστρατίου, Καλογιάννης Απόστολος Λαρισσαίων, Κάρναβος Δημήτριος Καλλιθέας, Κουκάς Κωνσταντίνος Μυκόνου, Κουκοδήμος Κωνσταντίνος Κατερίνης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κωνσταντέλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μελετίου Νικόλαος Ασπροπύργου, Παπαναστασίου Γιώργος Αγρινίου, Τσιρογιάννης Χρήστος Αρταίων και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Δημαρχόπουλος Χαράλαμπος Ξάνθης, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μαυραγάνης Αλέξιος Βριλλησίων, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιάμης Ιωάννης Ορχομενού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Τσιμπανάκος Δημήτριος Βόλου.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Ερωτόκριτος Μιχαήλ Ηρωικής Νήσου Κάσου, Μπακογιάννης Κώστας Αθηναίων, Υδραίου Μερώπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Χρυσάφης Αλέξανδρος Σερρών.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκεται ο κ. Π. Ζυγούρης, Νομικός Σύμβουλος της ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 534^η

ΘΕΜΑ: Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

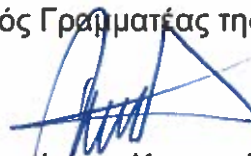
Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ άκουσε εισήγηση από τον Πρόεδρό του, κ. Δ. Παπαστεργίου σχετικά με το ανωτέρω θέμα και αφού έλαβε γνώση του κειμένου με τις προτάσεις της ΚΕΔΕ για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, του στελέχους της ΚΕΔΕ, κ. Α. Φεσσιάν,

ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

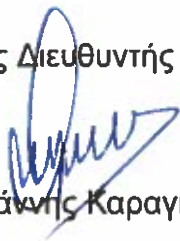
Εγκρίνει το κείμενο με τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της ΚΕΔΕ για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, το οποίο επισυνάπτεται.

.....
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

Ιωάννης Καραγιάννης

Κεντρική Ένωση
Δήμων Ελλάδας

Με το παρόν κείμενο η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας επιχειρεί να υποβάλει χρήσιμες και ουσιαστικές προτάσεις στο υπό Δημόσια Διαβούλευση «**Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία**» που κατέθεσε ο ΥΠΕΠ και πολιτικά υπεύθυνος για τον Συντονιστικό Μηχανισμό για την Αναπηρία κ. Γιώργος Γεραπετρίτης. Ελπιδοφόρο είναι πως **για πρώτη φορά** με συντονισμένες προσπάθειες της Πολιτείας, κατατίθεται υπό Δημόσια Διαβούλευση το Εθνικό Σχέδιο Δράσης από την Ελληνική Κυβέρνηση.

Στην ουσία αυτό το «Εθνικό Σχέδιο Δράσης» μετουσιώνει την αδιάκοπη προσπάθεια δεκαετιών τόσο των Συλλογικών Οργάνων ΑμεΑ, όσο και της Ελληνικής Πολιτείας. Καλούνται να αντιληφθούν, να κατανοήσουν ο ένας τον ρόλο του άλλου και να λειτουργήσουν από κοινού για την εξάλειψη των διακρίσεων που υφίστανται τα ΑμεΑ και οι οικογένειες τους.

Εμείς αισθανόμαστε επιτακτική την ανάγκη να συμμετέχουμε σε αυτή την Δημόσια Διαβούλευση καταθέτοντας προτάσεις που θα συμβάλουν αφενός στην απλοποίηση διαδικασιών και αφετέρου στην υποστήριξη των πάγιων και δίκαιων αιτημάτων που χρόνια τώρα καταθέτει το Αναπηρικό Κίνημα.

Επιπλέον, καταθέτουμε προτάσεις ανά Πυλώνα και Στόχο, μέσα από τις οποίες εκτιμούμε ότι θα ολοκληρωθούν ενέργειες και προσπάθειες δεκαετιών για να αλλάξει ταυτότητα η χώρα μας, να καταστεί προσπελάσιμη και χωρίς εμπόδια για όλους.

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι

Στόχος 2: Το Κράτος στην υπηρεσία του ΑμεΑ

Ζητούμε να συμμετέχει η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας με τακτικό και αναπληρωματικό μέλος στους φορείς που θα απαρτίζουν το Δ.Σ. της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας. Αυτό θα μας βοηθήσει στην χάραξη νέων ρυθμιστικών και κατευθυντήριων γραμμών για την καλύτερη υλοποίηση της Σύμβασης, ενώ παράλληλα θα λειτουργήσει επικουρικά ώστε τις πρακτικές αυτές να τις προωθήσουμε ευκολότερα στα Δημοτικά Κέντρα Αναφοράς του Ν.4488/2017. Ελπίζουμε στον επιτελικό χαρακτήρα της συγκεκριμένης Επιτροπής και στην δυνατότητα να εξετάζει και να προωθεί ad hoc λύσεις όπου αυτό κρίνεται επιβεβλημένο λόγω συνθήκων. Αξίζει να αναφερθεί πως παραμένει αρνητικό δεδομένο η μη ενεργοποίηση της Κεντρικής αλλά και των Περιφερειακών Επιτροπών Προσβασιμότητας, εφόσον αρκετές από αυτές δεν έχουν συσταθεί όπως ορίζει ο Ν.4495/2017

Στόχος 5: Εντάσσουμε την Ηλεκτρονική Κάρτα Αναπηρίας στην καθημερινότητα του πολίτη

Ζητούμε την διασύνδεση της Κάρτας με την Νέα Ταυτότητα για να διασφαλιστεί η λειτουργικότητα των Μητρώων, ώστε να αποφευχθεί κάθε μελλοντική γραφειοκρατική ταλαιπωρία στον εκάστοτε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Οργανισμό (ένας αριθμός για όλες τις χρήσεις). Θεωρούμε ότι μόνο αν καταστεί «λειτουργική» η χρήση της Κάρτας, δηλαδή ως επίσημο μέσο για την αναγνώριση της Αναπηρίας από την Πολιτεία, τότε θα συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση κάθε ανακύπτοντος προβλήματος.

Στόχος 7: Συλλέγουμε και αξιοποιούμε δεδομένα στην χάραξη δημόσιας πολιτικής για την αναπηρία

Είμαστε βαθύτατα πεπεισμένοι, ότι η χρηματοδότηση αναλογιστικής μελέτης θα μας γνωστοποιεί το ακριβές κόστος της εκάστοτε αναπηρίας, τα χρήματα που διαθέτει το κράτος καθώς και η οικογένεια - πέρα των οικονομικών βοηθημάτων που λαμβάνει. Ταυτόχρονα, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των δεδομένων, θα κατανοήσουμε αν παραμένει ορθή επιλογή η διατήρηση του Ιατρικού μοντέλου (μεσογειακό μοντέλο), αφού από αυτό απουσιάζουν δομικά στοιχεία υπηρεσιών και δομών απαραίτητα στα ΑμεΑ, σε σύγκριση με το κοινωνικό μοντέλο (σκανδιναβικό μοντέλο).

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ

Στόχος 8.2: Μεριμνούμε για δικαιότερο φορολογικό σύστημα

Θεωρούμε ότι υιοθετώντας την πρόταση της ΕΣΑμεΑ για την αύξηση του ακατάσχετου εισοδήματος έως τα 2.250 €- ιδιαιτέρως για τα ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω- δημιουργούμε ασπίδα προστασίας και πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο ώστε να είναι σε θέση ένα ΑμεΑ να καλύψει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του. Εκτιμούμε ότι αυτό το μέτρο δεν είναι πολυτέλεια, αλλά ικανό μέσο επιβίωσης.

Στόχος 8.3: Δημιουργούμε χρηστικό οδηγό για τα φορολογικά δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία με στόχο τη βέλτιστη δυνατή εξυπηρέτηση και υποστήριξη των συναλλασσόμενων

Όπως προαναφέραμε, για την βέλτιστη εξυπηρέτηση και υποστήριξη των συναλλασσόμενων θα καταστεί απαραίτητο από την Φορολογική Διοίκηση να αποδεχθεί ως αδιαμφισβήτητο μέσο απόδειξης της Αναπηρίας την Κάρτα Αναπηρίας. Άρα, ο συναλλασσόμενος προσερχόμενος στην εκάστοτε εφορία με την λειτουργικότητα των συστημάτων και την χρήση της Κάρτας εξασφαλίζει καλύτερη και ασφαλή εξυπηρέτηση.

Στόχος 10.6: Απλουστεύουμε τις διαδικασίες πιστοποίησης για την παροχή Κάρτας Πολιτισμού και θεσπίζουμε ειδική τιμολογιακή πολιτική για τα Άτομα με Αναπηρία και τις οικογένειές τους

Προτείνουμε οι κάτοχοι της Κάρτας Αναπηρίας να γίνονται αυτόματα κάτοχοι της «Κάρτας Πολιτισμού» και της «Κάρτας φιλάθλου ΑμεΑ». Με αυτό τον τρόπο επιταχύνεται η διαδικασία απονομής δικαιωμάτων των ΑμεΑ, και σταματά με μια ενέργεια η ταλαιπωρία της διαδικασίας πιστοποίησης της Αναπηρίας. Επίσης, στο ίδιο μέτρο προτείνουμε την ψηφιακή χρήση της Κάρτας (wallet) για έξυπνες συσκευές ios & Android.

Στόχος 11.1: Θέτουμε τον Προσωπικό Βοηθό στο επίκεντρο της πολιτικής προώθησης της ανεξάρτητης διαβίωσης

Θεωρούμε ότι ο προσωπικός βοηθός θα προσφέρει τα μέγιστα στην ανεξάρτητη διαβίωση ενός ΑμεΑ. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε την μετάβασή του στις Δημοτικές Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας, εφόσον

πριν την λήξη του Πιλοτικού Προγράμματος έχει διευκρινιστεί ότι με την θεσμοθετημένη μεταφορά των αρμοδιοτήτων θα υπάρξει και ανάλογη δέσμευση για οικονομική - εργασιακή κάλυψη των αναγκών με μόνιμες θέσεις εργασίας.

Στόχος 11.6: Προγράμματα αυτόνομης κατοικίας και Προσβάσιμης γειτονιάς

Βεβαίως, θα χρειαστεί να επισημάνουμε τις χρόνιες καθυστερήσεις και αδικίες, όπως η μη Έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για την προβλεπόμενη υποβολή μελέτης προσβασιμότητας (αρ.3 παρ.2 του Ν.4030/2011), η μη προσαρμογή των υφιστάμενων κτηρίων έως τα τέλη του 2020 σύμφωνα με τον Ν.4067/2012, αλλά και τον ανασταλτικό παράγοντα της έλλειψης **Οργανισμού που να χορηγεί νέα χαμηλότοκα δάνεια πρώτης κατοικίας για ΑμεΑ**, όπως υλοποιούνταν επί Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας.

Για την υλοποίηση μιας τέτοιας δράσης, προκειμένου να μην καταλήξει αποσπασματική, αλλά να ενταχθεί σε ένα ολιστικό πλάνο, προτείνουμε την εκπόνηση του Εθνικού προγράμματος **«Προσπελάσιμη Ελλάδα 21-27»**.

Η υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος θα αποτελέσει την αρχή του τέλους διαχρονικών στρεβλώσεων, αποσπασματικών έργων και την περαιτέρω αλλαγή της ταυτότητας της χώρας μας. **Για την επιτυχία του προγράμματος εισηγούμαστε την εκπόνηση μελέτης από το ΥΠΕΣ για το Εθνικό πρόγραμμα (με την σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας) και την δέσμευση κονδυλίων από το ΕΣΠΑ 21-27 αρμοδιότητας ΥΠΑΝ**. Μόνο με μια σοβαρή και μελετημένη προσπάθεια θα μπορούσαμε όχι μόνο να φτιάξουμε μια ή δυο γειτονιές, αλλά κυρίως να καταστούν όλοι οι Δήμοι της χώρας μας ένας αξιόπιστος τουριστικός προορισμός.

Στόχος 12.15: Επισκευάζουμε και συντηρούμε τα σχολικά κτήρια με παρεμβάσεις για τη βελτίωση φυσικής προσβασιμότητας

Είμαστε πεπεισμένοι ότι το Πρόγραμμα του ΥΠΕΣ **«Αντώνης Τρίτσης»** θα συμβάλει ουσιαστικά στην υλοποίηση αυτών των παρεμβάσεων. Όμως, αυτή η προσπάθεια δεν μπορεί να μείνει ημιτελής, για τον λόγο αυτό και έχοντας ως στόχο το 100% των σχολικών μονάδων, θα ήταν εφικτό να συμπεριλάβουμε αυτές τις δράσεις σε ένα Εθνικό πρόγραμμα, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Στο Εθνικό πρόγραμμα **«Προσπελάσιμη Ελλάδα 21-27»** είναι δυνατό να μελετηθούν και να ενταχθούν στο

σύνολό τους οι σχολικές μονάδες, αφού για κάθε μονάδα το κόστος δημιουργίας φυσικής προσβασιμότητας δεν είναι απαγορευτικό ως παρέμβαση.

Στόχος 13: Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους

Είναι αναγκαίο να υπογραμμιστεί ότι δεν έχουν την δυνατότητα να περιθάλψουν ΑμεΑ όλες οι Νοσοκομειακές μονάδες και οι ΠΜΥ στις κλινικές τους. Ορισμένες από αυτές δεν διαθέτουν προδιάγραφες για ΑμεΑ είτε λόγω παλαιότητας των κτηριακών υποδομών είτε λόγω έλλειψης αναβάθμισης των υπαρχόντων για την κατάλληλη κάλυψη ασθενών ΑμεΑ. Είναι λανθασμένη η εντύπωση που έχουμε ότι μια κτηριακή μονάδα Νοσοκομείου αυτόματα συνεπάγεται πως θα έχει και τις κατάλληλες προδιαγραφές. Για τον λόγο αυτό θα χρειαστεί να μελετηθούν τα δεδομένα για την συμπερίληψη των ΑμεΑ ασθενών και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να μετατραπούν οι νοσοκομειακές δομές φιλικές προς τους ασθενείς αυτούς, ώστε να αρθεί η παραβίαση του άρθρου 25 της Σύμβασης του ΟΗΕ.

Κατά την άποψή μας, στο επίπεδο παροχών υγείας θα χρειαστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τις γυναικολογικές εξετάσεις των ΑμεΑ. Επίσης, ειδική μερίμνα πρέπει να γίνει για την ευκολότερη πρόσβαση των ΑμεΑ στην οδοντιατρική περίθαλψη και στα ΤΕΠ.

Στόχος 14.1: Ενισχύουμε τις ευκαιρίες απασχόλησης δίνοντας κίνητρα για την πλήρη απορρόφηση των πόρων του προγράμματος νέων θέσεων εργασίας για Άτομα με Αναπηρία

Θέλοντας να συμβάλουμε στην αντιμετώπιση της Ανεργίας των ΑμεΑ, εισηγούμαστε την προώθηση και επέκταση του προγράμματος Νέες Θέσεις Εργασίας ΑμεΑ όχι μόνο στους Δημοτικούς Οργανισμούς με οικονομική δραστηριότητα, αλλά και στους ίδιους τους Δήμους έχοντας ως δεδομένο ότι με την παρέμβαση αυτή δημιουργούμε προσωποπαγείς θέσεις εργασίας που θα καλύψουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού. Επιπλέον, εκτιμούμε πως θα χρειαστεί ένα καλύτερο επικοινωνιακό πλάνο για την προώθηση του προγράμματος ΝΘΕ προς τον Ιδιωτικό Τομέα, αφού οι αριθμοί δείχνουν χαμηλή απορροφητικότητα. Προτείνουμε ακόμα μέσω του ΟΑΕΔ να διασφαλισθούν οι προϋποθέσεις και οι κατάλληλες πρακτικές για την κατάρτιση των ΑμεΑ στα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα, γεγονός που αναδείχθηκε πρόσφατα με την πανδημία του covid-19 και την αναγκαιότητα της τηλεργασίας.

Στόχος 17.1: Βελτιώνουμε την πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία στις υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης

Προτείνουμε την απορρόφηση της εφαρμογής «SAFE AmeA» που έχει αναπτυχθεί για λογαριασμό του Κοινωνικού Οργανισμού του Δήμου Πατρέων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πατρών και τη μετάπτωσή της στο 112, ώστε να έχουμε ένα αξιόπιστο μέσο προστασίας των ΑμεΑ σε περιβάλλον εκτάκτων αναγκών. Με την εν λόγω εφαρμογή κάθε ΑμεΑ έχει δηλώσει το στίγμα του και την μορφή Αναπηρίας, ώστε το Σώμα Ασφαλείας που θα χρειαστεί να επέμβει να γνωρίζει εκ των προτέρων την προσέγγιση που θα χρειαστεί να έχει στο συμβάν (είτε λόγω της μορφής της αναπηρίας ή λόγω του βαθμού δυσκολίας προσέγγισης στην περιοχή του στίγματος).

Στόχος 17.4: Εξασφαλίζουμε την πρόσβαση στην πληροφόρηση και την προστασία των Ατόμων με Αναπηρία σε περίπτωση σεισμού και συνοδών φαινομένων

Προτείνουμε την υλοποίηση εκπαιδευτικών ασκήσεων με την συμμετοχή των Σωμάτων Ασφαλείας και των τοπικών φορέων ΑμεΑ, ώστε όλοι μαζί να εκπαιδευτούμε σε προσομοίωση συνθήκων εκτάκτων αναγκών. Γιατί πιστεύουμε ακράδαντα ότι ο προστατευμένος πολίτης είναι ο καλύτερα εκπαιδευμένος και ενημερωμένος πολίτης.

Στόχος 19.1: Βελτιώνουμε τις συνθήκες υποδοχής και φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών με αναπηρία

Προτείνουμε την δωρεάν εξασφάλιση εξοπλισμού ΑμεΑ σε περίπτωση που κάποιο ΑμεΑ έχει απωλέσει τον εξοπλισμό του στην προσπάθεια του να εισέλθει στην χώρα μας. Είναι μια ενέργεια αλληλεγγύης και ανθρωπιάς, να μη αφήσουμε κανέναν αβοήθητο.

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ

Στόχος 20: Προσβασιμότητα στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον

Αδιαμφισβήτητα, για να αλλάξει ταυτότητα η Χώρα μας σε ότι αφορά την προσβασιμότητα είναι αναγκαίο να υπάρξει ένα Εθνικό Αναπτυξιακό πρόγραμμα προς αυτή την κατεύθυνση. Η μέχρι τώρα εικόνα δείχνει πως με αποσπασματικές προσπάθειες αυτό δεν μπορεί να λυθεί. Για τον λόγο αυτό άλλωστε η ΚΕΔΕ πρόσφατα πρότεινε την συγκεκριμένη παρέμβαση στις δράσεις που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν, εφόσον μελετηθούν σωστά, από πόρους του Recover Fund (Ταμείο Ανάκαμψης). Πιο πάνω στο ΠΥΛΩΝΑ ΙΙ Στόχος 11.6, αναφερθήκαμε σε ένα πλάνο ολιστικής προσέγγισης τόσο σε Δομές όσο και σε Υποδομές που θα έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 21-27 και προτείνουμε να φέρει τον τίτλο: «ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΗ ΕΛΛΑΔΑ 21-27».

Έχοντας, λοιπόν, εξασφαλισμένη την χρηματοδότη της μελέτης για την παρέμβαση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης από το ΥΠΕΣ, εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 21-27 και την σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας για το πλάνο των παρεμβάσεων, πιστεύουμε ότι με αυτό το πρόγραμμα θα άρουμε ταυτόχρονα τις αστοχίες δεκαετιών και τα εμπόδια που φράζουν την ομαλή ένταξη των ΑμεΑ στον κοινωνικό ιστό.

Ευελπιστούμε και θέλουμε το 2027 η Ελλάδα να έχει καταστεί μια Χώρα χωρίς εμπόδια και ένας αξιόπιστος τουριστικός προορισμός για όλους.

Στόχος 20.2: Σχεδιάζουμε οριζόντιες πολιτικές για προσβάσιμο φυσικό και δομημένο περιβάλλον

Θεωρούμε ότι το πόνημα της ομάδας εργασίας για την αναβάθμιση των νεότερων προτύπων προσβασιμότητας είναι αναγκαίο να έχει την έγκριση της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας πριν την ανάρτησή του. Στο ίδιο μέτρο οφείλουμε να πορευθούμε κατά τα πρότυπα της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων «ΑΘΗΝΑ 2004» στην κατεύθυνση άρσης των Αρχιτεκτονικών εμποδίων και την απαραίτητη συνεργασία και κατανόηση των Φορέων Αρχαιοτήτων για την επίτευξη των στόχων μας.

Στόχος 21.3: Προωθούμε την κινητικότητα στον αστικό και περιαστικό ιστό και διασφαλίζουμε καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους

Όσον αφορά τις αστικές συγκοινωνίες στην επαρχία, χρήσιμο είναι να υπάρξει ένας ειδικός σχεδιασμός που θα αντιμετωπίζει τα χρόνια προβλήματα. Έχουμε την πεποίθηση ότι δημιουργώντας αστικές συγκοινωνίες δυο ταχυτήτων άλλη για Αθήνα – Θεσσαλονίκη και άλλη για την υπόλοιπη Ελλάδα αλλοιώνεται το θετικό αποτύπωμα της παρέμβασης. Συνεπώς, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ανάθεση μελετών ΣΒΑΚ (fast track) που θα αναδείξουν τα προβλήματα και θα προτείνουν λύσεις μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα εννέα μηνών. Εκτιμάμε ότι οι παρεμβάσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν εξολοκλήρου από το προτεινόμενο Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από πόρους ΕΣΠΑ 21-27 «ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΗ ΕΛΛΑΔΑ». Ειδική μέριμνα πρέπει να υπάρξει για την ψηφιακή χορήγηση των Δελτίων Μετακίνησης και στην Περιφέρεια. Προτείνουμε να δρομολογηθούν οι προϋποθέσεις ad hoc χορήγησης με την Κάρτα Αναπηρίας. Αυτό θα βοηθήσει αποτελεσματικά στην αποσυμφόρηση των Δ.Υ. από έναν αχρειαστο όγκο εργασίας, ενώ παράλληλα με αυτήν την ενέργεια σταματά η ταλαιπωρία χιλιάδων συμπολιτών μας.

Στόχος 23: Ψηφιακή Προσβασιμότητα

Το θετικό αποτύπωμα αυτής της παρέμβασης για την ΚΕΔΕ είναι θεμελιώδους σημασίας. Για τον λόγο αυτό ο εξαρχής ορθός σχεδιασμός θα μας δώσει την ώθηση που χρειαζόμαστε ώστε ο Πολίτης να εμπιστευτεί ξανά τις διαδικασίες, δίχως να ταλαιπωρηθεί. Παραπάνω κάναμε εκτενή αναφορά (βλέπε ΠΥΛΩΝΑΣ Ι, Στόχος 5-ΠΥΛΩΝΑΣ 2 Στόχος 8.2 και 8.3) και εκφράσαμε την θετική γνώμη μας στην πολλαπλή λειτουργικότητα που θα μπορούσε να έχει η «ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ» αφενός ως το μοναδικό και αδιαμφισβήτητο μέσο απόδειξης της αναπηρίας και αφετέρου γιατί θα διαθέτει τα απαραίτητα βιομετρικά και τεχνολογικά χαρακτηριστικά τύπου wallet που θα την «μετατρέπουν σε «ΚΑΡΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» ή» ΚΑΡΤΑ ΦΙΛΑΘΛΟΥ ΑμεΑ», όπου και όταν χρειαστεί.

Η δυναμική της κάρτας και η διασύνδεση της με την Νέα Ψηφιακή Ταυτότητα και τα Μητρώα των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και ΟΤΑ Α' & Β' ΒΑΘΜΟΥ φέρνει πιο κοντά τους στόχους για την πάταξη

της γραφειοκρατίας, την κοστοβόρα πιστοποίηση της Αναπηρίας, και απλουστεύει διαδικασίες που έως τώρα ταλάνιζαν το Δημόσιο.

ΠΥΛΩΝΑΣ IV

Στόχος 25.1: Φυσικά και αντιληπτικά προσβάσιμος πολιτισμός για όλους

Για τον σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων ψηφιακής και εικονικής περιήγησης προτείνουμε την ανάπτυξη σε έξι μουσεία για την πρώτη περίοδο και ζητούμε να συμπεριληφθεί το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας, ένα νέο και πλήρως προσβάσιμο μουσείο που αποτελεί το κόσμημα της ΔΕΠΙΝ. Και για τις δράσεις προσβάσιμου πολιτισμού σε Αρχαιολογικούς χώρους προτείνουμε την ανάπτυξη τους σε 12 χώρους και ζητούμε να συμπεριληφθούν: Α) η μητέρα γη της Ολυμπιακής Φλόγας και λίκνο των Ολυμπιακών Αγώνων, η Αρχαία Ολυμπία και Β) το Ρωμαϊκό Ωδείο της Πάτρας.

Στόχος 25.2: Άρση άλλων εμποδίων για την συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρία στην πολιτιστική ζωή

Στις παραπάνω σελίδες κάναμε εκτενή και ουσιαστική αναφορά στον τρόπο άμεσης έκδοσης των δικαιωμάτων της «ΚΑΡΤΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» και υποδείξαμε πως -κατά την άποψη της ΚΕΔΕ- η «ΚΑΡΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» και η «ΚΑΡΤΑ ΦΙΛΑΘΛΟΥ ή ΑΘΛΗΤΗ ΑμεΑ» θα πρέπει να παρέχονται ψηφιακά και άμεσα στους δικαιούχους της «ΚΑΡΤΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ».

Στόχος 25.8: Δημιουργούμε εργαλεία για την ανάπτυξη του αθλητισμού Ατόμων με Αναπηρία

Συναινούμε στην άποψη ότι τα μέτρα ενίσχυσης του Αθλητισμού ΑμεΑ είναι σημαντικά. Η χορήγηση της «ΚΑΡΤΑ ΦΙΛΑΘΛΟΥ ΑμεΑ» ή και του «ΑΘΛΗΤΗ ΑμεΑ» θα μπορούσαμε να αντιπροτείνουμε, θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνεται στην ψηφιακή έκδοση της «ΚΑΡΤΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ» για λόγους ευκολίας, ταχύτητας και διαλειτουργικότητας

των Μητρώων. Αξίζει να αναφερθούμε όμως στον τρόπο που τα σωματεία καλούνται να ανταπεξέρχονται κάθε αγωνιστική σεζόν. Πρέπει να εστιάσουμε στα μέτρα υποστήριξης των Ομοσπονδιών και περαιτέρω των Αθλητικών Σωματείων, ώστε να τους παρέχουμε τα εχέγγυα για Αθλητισμό υψηλών προδιαγραφών, και να ευελπιστούμε σε εκπροσώπηση που θα συνδέεται με επιτυχίες σε αγώνες Ευρωπαϊκού ή Παγκοσμίου επιπέδου.

Στόχος 25.10: Ενημερώνουμε την κοινωνία των πολιτών μέσω στοχευμένων δράσεων και προσβάσιμων ψηφιακών εφαρμογών

Αναφορικά με την υλοποίηση σεμιναρίων σε δημοσιογράφους, εκτιμούμε ότι αυτό το μέτρο έχει την ανάγκη επέκτασης και στην περιφέρεια (έντυπος τύπος, περιφερειακοί τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί), ώστε να εκπαιδευτούν και οι δημοσιογράφοι που είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα της τοπικής Ένωσης Συντακτών. Επίσης θεωρούμε σημαντική και συνάμα καταλυτική την συμμετοχή της ΚΕΔΕ ως Εμπλεκόμενου Φορέα σε αυτή την προσπάθεια ενημέρωσης της κοινωνίας των πολιτών.

Στόχος 26.1: Διευκολύνουμε την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος και την απρόσκοπτη πρόσβαση στην ψηφοφορία

Χρειάζεται μια ουσιαστική και αριθμητική αποτύπωση των ψηφοφόρων ΑμεΑ προκειμένου να βρεθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας για την διασπορά τους σε προσβάσιμα και ενδεδειγμένα εκλογικά κέντρα. Αυτό θα μας βοηθήσει να είμαστε πλήρως αποτελεσματικοί, ώστε στην επόμενη εκλογική διαδικασία να έχουμε καταφέρει και πετύχει το αυτονόητο. Να μην ασκήσει κανένας πολίτης ΑμεΑ το εκλογικό του Δικαίωμα σε διάδρομο, έξω από το εκλογικό τμήμα, πίσω από τα κάγκελα, γιατί δεν βρέθηκε το κλειδί να ανοίξουμε την πόρτα που είναι το σημείο πρόσβασης και άλλα περιστατικά που αποτυπώνουν με «τραγελαφικό» τρόπο τη δυσκολία άσκησης του εκλογικού καθήκοντος κάθε ΑμεΑ.

Να δώσουμε την δυνατότητα να ασκήσει το Εκλογικό Δικαίωμά του χωρίς εμπόδια.

ΠΥΛΩΝΑΣ V

Στόχος 27.1,2,3: Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της Δημόσιας Διοίκησης

Εκτιμούμε ότι οι Δράσεις αυτές πρέπει να είναι διαρκείς και σε βάθος δεκαετίας. Επίσης πρέπει να καταστεί εφικτό να προκύπτουν μετρήσιμα μεγέθη για να μελετάμε την αποτελεσματικότητα τους ανά περίοδο και να μπορούν να παραμετροποιηθούν για την επίτευξη νέων στόχων κατά συνθήκη.

ΠΥΛΩΝΑΣ VI

Στόχος 29.1: Αντιλαμβανόμαστε την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τις συναρμοδιότητες ως ευκαιρίες συνεργασίας

Είναι σημαντική η συνεργασία για τα ΑμεΑ με τα ΑμεΑ, και για τον λόγο αυτό θέλουμε δυνατή συμμετοχή και εκπροσώπηση της ΚΕΔΕ στο πλαίσιο της τακτικής συνεργασίας με τον Συντονιστικό Μηχανισμό και τους υπόλοιπους εταίρους. Εκτιμούμε ότι η συνεργασία αυτή θα είναι ουσιαστική, χρήσιμη και αποτελεσματική.

Στόχος 29.2: Αξιοποιούμε τους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και τη διεθνή συνεργασία ‘για τα Άτομα με Αναπηρία με τα Άτομα με Αναπηρία’

Για το σκέλος της ανάπτυξης του Μηχανισμού Παρακολούθησης υπό την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, εκτιμούμε ότι εκτός των αναφερομένων υπηρεσιών, θα ήταν εποικοδομητικό να εξεταστεί και η συμμετοχή των Σημείων Αναφοράς, ώστε να υπάρχει μια καταγραφή επιδόσεων, αμφίδρομη πληροφόρηση και καταγραφή δράσεων ή παρεμβάσεων. Προτείνουμε την ανάπτυξη ψηφιακού

monitoring για την βελτιστοποίηση των στόχων, με την συμμετοχή της ΚΕΔΕ.

Στόχος 30: Προσβάσιμος Τουρισμός

Αναντίρρητα, η Ελλάδα μπορεί να διεκδικήσει ένα κομμάτι από τους δυνητικά 120.000.000 «πελάτες» με τζίρο πάνω από 7,2 δις \$. Για να γίνει αυτό όμως θα χρειαστεί πρώτα από όλα να καταστήσουμε ένας αξιόπιστος προορισμός για Εμποδιζόμενα Άτομα. Η έως τώρα πρακτική που ακολουθεί η χώρα μας είναι προφανώς αδιάφορη. Παρατηρείται έλλειψη σεβασμού προς τις στοιχειώδεις ανάγκες αυτού του πολύ μεγάλου τουριστικού κοινού. Αμφισβητούμενες τουριστικές πολιτικές, χωρίς ίχνος σεβασμού στις ανθρώπινες ανάγκες δεν μαρτυρούν την καλή προσπάθεια. Χρειαζόμαστε πάρα πολλή δουλειά στο να αντιληφθούμε και εν τέλει να κατανοήσουμε ότι αλλάζοντας και αποκτώντας ταυτότητα θα γίνουμε αξιόπιστος τουριστικός προορισμός. Παρόμοια μέτρα έχουν εξαγγελθεί ξανά χωρίς επιτυχία, αφού δεν δεσμεύονται με διοικητικές – οικονομικές και κοινωνικές κυρώσεις.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα προς αποφυγήν είναι ότι το 2020 λήγει η προθεσμία για τα καταστήματα εστίασης, αναψυχής, μπαρ και κέντρα διασκέδασης – χώροι φιλοξενίας γάμων και βαπτίσεων (ανάλογα με τα τετραγωνικά) αλλά και για τα ξενοδοχεία (ανάλογα με τα αστέρια) να καταστούν αξιόπιστα και προσπελάσιμα. Όμως λόγω της πανδημίας «covid-19» το ζήτημα έχει παραγκωνισθεί ακόμα και από τους υπευθύνους.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για επαγγελματική προσέγγιση, αν δεν παρέχουμε αξιόπιστο τουριστικό προϊόν.

Για τον λόγο αυτό προτείνουμε την επέκταση της χρήσης προδιαγραφών τύπου ΕΛΟΤ (π.χ. βλέπε ΠΥΛΩΝΑ ΙΙΙ, Στόχος 20.2) και την αυστηρή τήρησή τους (και την σύνδεση τους με Φορολογικές και Διοικητικές Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης), σε Ξενοδοχειακές Μονάδες, καταλύματα, καταστήματα εστίασης και αναψυχής, μπαρ, κέντρα διασκέδασης, κέντρα αισθητικής (spa) εντός ξενοδοχειακών μονάδων, γυμναστήρια, χώροι αθλητισμού, κ.α.

Θέλουμε στο επίκεντρο των τουριστικών πολιτικών μας να υπάρχει ο σεβασμός στις πραγματικές ανάγκες των Εμποδιζόμενων Πολιτών.

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2020

Ο Συντάκτης

Γεράσιμος Α. Φεσσιάν

Στέλεχος της ΚΕΔΕ